

Jaarverslag 2025

Inhoud

- › Onze aanpak werkt! 5
- › Onze hoogtepunten van 2025 6
- › Dit is Land van Ons 8
- › Onze aankopen 12
- › Al onze percelen 15
- › Biodiversiteit in 2025 28
- › Oogst van Ons 32
- › Onze zichtbaarheid in 2025 34
- › Onze organisatie 36
- › Vooruitblik op 2026 39
- › Financiën 42
- › Jaarrekening 47

Colofon

Eindredactie: Annemarijn Koop
Redactie: Ellen van den Haak, Gaby Meekes, Caroline de Roos
Beeldredactie: Marel van Andel
Vormgeving: Paul Beerten

Foto voorzijde: bloemenweelde op Oud Ade, foto Land van Ons

Opening Polderlab, perceel Oud Ade. Foto Harry Meijer

Landkaartje op pinksterbloem, Udenhout. Foto Mariëtte van der Krogt

Onze aanpak werkt!

De natuur in Nederland staat onder druk. Op akkers en weiden is de biodiversiteit in 30 jaar tijd gehalveerd. Stikstof veroorzaakt vermisting en verzuring van grond, vooral door de landbouw. In ons buitengebied verdwijnen houtwallen en sloten nog steeds op grote schaal. Kan het anders? Hoe brengen wij hazen, bijen, vlinders en vogels terug op akkers en weiden?

Voor een boerenland vol leven stroopten wij zes jaar geleden onze mouwen op en begonnen Land van Ons: een beweging van vrijwilligers die agrarisch land koopt, stopt met pesticiden en kunstmest en dit land biologisch en natuurvriendelijk beheert. Samen met 'onze' boeren.

Dit jaarverslag verslaat ons eerste jubileumjaar. Hoe staan we ervoor? Welk land kochten we aan? Hoe gaat het met de natuur? Ik ga alvast verklappen: het gaat goed met de biodiversiteit op onze percelen! Onze aanpak werkt!

Ter gelegenheid van ons jubileum hielden wij filmdagen in vier steden met documentaires over de transitie in de landbouw. Ook lanceerden wij onze Big Five: de worm, de vuurvlinder, de pinksterbloem, de haas en de kneu. Zie je die in het boerenland, dan weet je dat het daar de goede kant op gaat met de biodiversiteit.

In 2025 kochten wij voor € 5,3 miljoen[i] vijf percelen, bij elkaar 53 hectare. Wij sloten het jaar af met onze 29ste perceelaankoop. Nu hebben we in totaal 400 hectare grond of vier miljoen vierkante meters, bijna 600 voetbalvelden. Op 1 januari 2028 willen we 500 hectare hebben.

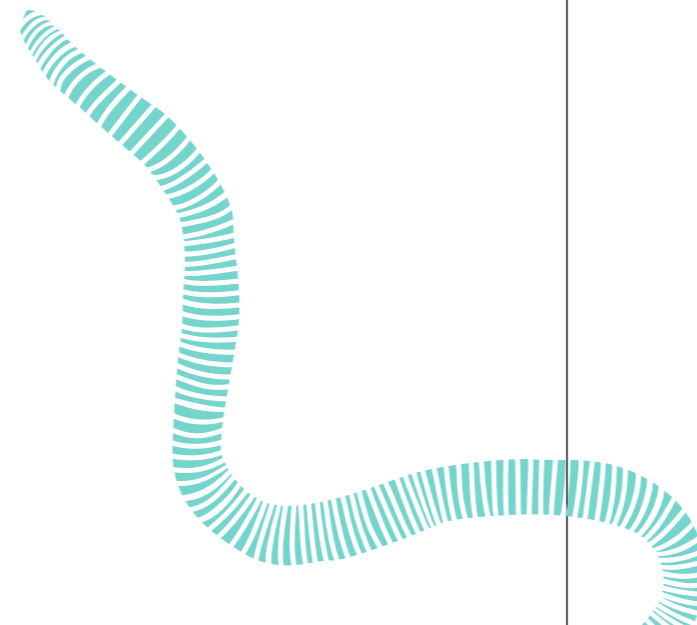
Onze percelen, boeren en vrijwilligers zijn onze ambassadeurs. Daarnaast zijn wij een stem naar beleidsmakers en politici. Wij kaartten knelpacht aan, stuurden een pachtnotitie naar beleidsmakers, hielden een symposium met Tweede Kamerleden over Actief Grondbeleid en ondervroegen jonge boeren. Wij attendeerden de informateur op duurzaam grondbeleid en samen met het Groenboerenplan mailden wij alle gemeentes met tips voor lokaal duurzaam grondgebruik. Onze social media berichten kwamen 14 miljoen mensen onder ogen, vooral tijdens onze eindejaarscampagne en andere nieuwsmomenten.

Voor grondaankoop kwam in 2025 € 6,2 miljoen[ii] binnen door ledeninleg en -donaties en nalatenschappen en legaten. Onze ledengroei viel tegen: we kregen er 5.050 nieuwe leden bij, maar ook 4.557 opzeggingen. De oorzaak ligt in een technisch probleem wat betreft lidmaatschapsverlenging, dat inmiddels is opgelost. Ook al speelt dit ons nog even parten, we verwachten dat het ledenverloop minder wordt.

Met steeds meer percelen is Land van Ons als jonge en groeiende organisatie natuurlijk nooit 'klaar'. Onze systemen, ledenwerving, en ondersteuning van onze leden en vrijwilligers, veel staat in de steigers. We vroegen deelnemers om hun verbeterpunten en zij noemden onder andere onze zichtbaarheid in de media, samenwerken met andere groene initiatieven, meer jongeren betrekken en vaker meetbare resultaten delen. Daar gaan we met zijn allen mee aan de slag!

Tot slot dank ik alle leden, vrijwilligers en alle anderen die maakten wat wij in 2025 konden waarmaken. Samen lieten we zien wat mogelijk is: méér vierkante meters voor een boerenland vol leven!

Philippe Terheggen
Voorzitter Land van Ons

Onze hoogtepunten van 2025

Januari

1 januari
30.000e deelnemer

11 januari
Heggenplantdag bij
perceel Udenhout,
760m heggen,
14 verschillende
plantsoorten

Februari

2 februari
Installatie ledenraad

Januari

27 januari
Uitbreiding
perceel Lettele

Februari

10 februari
Land van Ons steunt
duurzame pachtcriteria
Boterhuispolder/Teylingen
[Instelling Meldpunt](#)
[Knelpacht](#)

Maart

28 maart
LvO op
Moestuinbeurs

Eind maart
Filmdagen
in Haren en
Deventer

Mei

Pachtnotitie over-
handigd
aanwethouder
Leiderdorp
[landvanons.nl/
persberichten](http://landvanons.nl/persberichten)

April

Begin april
filmdagen Voorburg
en Amsterdam

Onnen: Terugkeer
van de weidevogels:
Kievieten en
scholeksters

12 april
Open dag Hasselt
met film over bedrijf
en activiteiten

Juni

Onderzoek Leidse
Universiteit: Onze
aanpak WERKT!
Minder mest, anders
maaaien > meer
kruiden en minder
Engels raaigras!

Nieuw van Oogst
van Ons: sojasaus
en moromi van
boekweit

Holtesch: Feestelijke
opening van het
esrandbosje; Een
enorme stap in
landschapsherstel

Juni

22 juni
Open dag
Udenhout

Augustus

Houten Biodiv monitoring:
Flinke toename in 2025
in aantallen hommels en
vlinders! 317 hommels,
71 bruin blauwtjes,
38 icarusblauwtjes, 2
koninginnepages

Elst: Een nieuwe poel met
ijsvogelwand aangelegd in
het zelfoogstbos

Groene smaragd kruiper
Perceel Onnen

Juli

Elst: Lepelaar gespot

Nieuw perceel
Hummelo

12-jarig Contract
met Staatsbosbeheer
voor Hasselt

Juli

1 juli
Zeldzame
modderkruiper
aangetroffen in
Strijen

Augustus

21 augustus
Vrijwilligersuitje
naar de Cruydt-
Hoek

30 augustus
Nieuwsuur:
reportage over
Land van Ons en
Grondbeleid

September

Oogst van Ons
introduceert
sojasaus en
roggebier

1 september
Biesterhof
in NRC

September

13 september
Open dag Wassenaar

14 september
Open dag Swalmen
Open dag Elst

Medio september
Wassenaar: Extra
strook grond erbij,
overgenomen van de
Stichting Duivenvoorde

24 september
Partnerschap
Land van Ons met Van
Gogh Nationaal Park

Oktober

4 oktober
Open dag Triemen/
Zwagermieden

10 oktober
Trouw duurzame
top 100 / Land van Ons
no. 5 sectie landbouw

11 oktober
Seminar Grondbeleid
iav oa TK leden

Oktober

18 oktober
Open dag Halsteren

Vrijwilligersdag

18-26 oktober
Lvo @ Dutch Design
Week

28 oktober
Nieuw perceel
Castenray

December

Oogst van Ons levert
430 kerstpaketten

St. Annaparochie: 500
boompjes (!), als haag
rondom fruitbomen
geplant

1 december
Eindejaarscampagne
on- en offline

3 december
Lancering nieuwe
cadeaukaart Land van Ons

19 december
Nieuw perceel Leimuiden

November

14 november
Nieuw perceel
St Annaparochie

19 november
GroenGezond
campagne met
Groenboeren

Perceel Millingen: toen 2022 ...

... en nu 2025, Fotos OJ Oosterhoff

Open dag regeneratieve boerderij De Biesterhof, perceel Millingen. Foto OJ Oosterhoff

Dit is Land van Ons

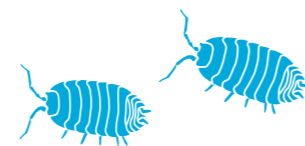
Tot zeventig jaar geleden bestond ons landbouwgebied uit meer grond en kleinschalige landbouw, met een mix van akkerbouw en veeteelt en landschapselementen zoals hagen en poelen. Er was een grote diversiteit aan leven.

Nu zitten wormen vol PFAS, zodat we eieren van hobbyboeren niet meer kunnen eten. Er zijn meer dan 30.000 sloten gedempt in heel Nederland. Jaarlijks worden er 12.000 bomen illegaal gekapt in Overijssel. Door schaalvergroting, gewasbeschermingsmiddelen en kunstmest is er nu een agro-industrie met weinig oog voor biodiversiteit, landschap en schoon water, bodem en lucht. Het resultaat: achteruitgang van de biodiversiteit en uitgeputte grond zonder leven als resultaat. Wij willen het tij keren.

Wat is onze missie en visie?

Als Land van Ons zien wij biodiversiteit als de grond onder ons bestaan. Wij zijn onderdeel van de natuur, samen vormen we een geheel. Een gezonde natuur vol biodiversiteit is van levensbelang voor het welzijn van ons allemaal. Wat Land van Ons drijft is te komen tot een boerenland vol leven. *Dit is onze missie.*

De biodiversiteit in ons land is er slecht aan toe en de sleutel tot herstel ligt op landbouwgronden. Die zijn letterlijk arm geworden. Wij willen die arme grond omzetten in rijke grond. Met landschappen waar vogels, hazen, vlinders en bijen hun thuis vinden en bomen en planten wortelen in een levende bodem. Daarom kopen wij (landbouw)grond, verpachten die aan biologische en natuurinclusieve boeren, en voeren langjarig en duurzaam beheer voor dat boerenland vol leven. *Dit is onze visie.*

Wie zijn wij?

We zijn doeners

Al vanaf ons ontstaan in 2019. We nemen eigen verantwoordelijkheid, wachten niet op de overheid en pakken herstel samen met boeren aan (zie kader 'Hoe pakken we het aan').

We zijn veranderaars

We pionieren samen met onze boeren in natuurherstellende landbouw, brengen vergeten gewassen terug voor insecten en experimenteren met nieuwe soorten die passen bij de uitdagingen van nu. We monitoren onze aanpak en delen onze kennis, ervaring en resultaten (zie pag 30). We laten zien dat de landbouwtransitie al lang gaande is. Zo zetten we een beweging in gang voor een nieuwe agro-ecologische hoofdstructuur in Nederland, waarin natuur en landbouw samengaan.

We zijn constructieve activisten

In het maatschappelijk debat over biodiversiteit en gerelateerde onderwerpen: goede toegang tot grond, eerlijke prijzen, grondgebruik zonder kunstmest, pesticiden of herbiciden. We dragen uit dat regeneratieve bedrijfsvoering de huidige uitputting van

landbouwgronden kan keren. We willen boeren een richting voor de toekomst geven en natuur, landschap en platteland versterken.

We zijn een burgercollectief

We zijn overtuigd van de kracht van burgers in Nederland die het heft in eigen hand willen nemen en niet willen afwachten. Samen kopen we landbouwgrond, samen zetten we ons in voor biodiversiteit - hectare voor hectare. En onze organisatie draait op het talent, de kennis en de inzet van onze deelnemers.

Onze aanpak werkt!

De raaigrasvelden die we hebben gekocht veranderden in vier jaar in kruidenrijke graslanden – voedsel voor bijen, vlinders en vele andere insectensoorten. We telden meer vlinders op onze percelen dan in omliggende gangbare akkers. En we zagen zeldzame soorten als de grote modderkruiper, gele kwikstaart, oranje zandoogje, smaragdruiper en beemd kroonschildwants op onze percelen.

Hoe pakken we het aan?

Op elk nieuw perceel beginnen we meteen na aankoop met herstel van de bodem en landschapselementen voor biodiversiteit.

Om de kwaliteit van het bodemleven niet verder aan te tasten *stoppen* we direct met:

- spuiten van pesticiden
- gebruik van kunstmest en monoculturen (raaigras!)
- diep ploegen
- intensief maaien.

Volgens een beheerplan gaan we op elk perceel *aan de slag* met:

- aanplant of herstel van hagen, singels en houtwallen
 - strooien van plantaardige en dierlijke mest waar nodig
 - aanbrengen van zon en schaduwplekken, hellingen, kort en opgaand struikgewas.
- Zo creëren we temperatuurverschillen bij het maaiveld voor diverse soorten leefplekken

- wisselteelt
- bewuste verrommeling door o.a. dood hout te laten liggen, en broeihopen en schuilplaatsen te maken
- herstel van de mineralenhuishouding en zuurgraad van de bodem
- voorkomen van grondverdichting
- niets doen voor rustperiodes van de grond.

We werken er ook aan om onze percelen vaker te verbinden met andere bestaande duurzame landbouwgronden en natuur. Planten en dieren krijgen daarmee de ruimte die ze nodig hebben voor beschutting en voldoende voedsel, en om zich voort te planten.

Zo bouwen we mee aan een prachtig landschap waarin natuur en landbouw samengaan: een boerenland vol leven!

Onze aankopen

Wat hebben we in 2025 aangekocht?

In 2025 kochten we vijf keer grond van in totaal zo'n 55 hectare voor ruim € 5 miljoen. Via inschrijving kochten we Lettele en Castenray. De verkopers van Hummelo Sliekstraat en St. Annaparochie / 't Bildt benaderden ons direct. Leimuiden verkregen we via een makelaar. Met de aankopen in Lettele en Hummelo konden we onze bestaande percelen daar uitbreiden.

2025	Oppervlak en gebruik	Procedure	Levering	Prijs/ha	Koopprijs	Uitslag stemming: Akkoord
Leimuiden	4,37 ha akkerbouw	via makelaar	19 dec	118,50	517.893	99,2% van 6845 stemmers
St. Anna-Parochie	27,2 ha akkerbouw	keukentafel	14 nov	88,75	2.414.292	99,4% van 7851 stemmers
Castenray	7 ha akkerbouw	inschrijving	28 okt	143	1.010.000	98,4% van 6727 stemmers
Hummelo Sliekstraat	9 ha gras en tuinbouw	keukentafel	juni	83	753.355	99,8% van 7055 stemmers
Lettele 2	5,6 ha grasland	inschrijving	maart	80	448.680	99,1% van 7045 stemmers
Totaal	53,3 ha			Gemiddelde prijs per ha: 95,91	5.144.221	

Hoe waren de grondprijzen in 2025?

Net als in 2024 hadden we ook in 2025 te maken met hard stijgende grondprijzen en meer verkopen via inschrijvingen. Bij een inschrijving bieden we – net als alle bieders - 'in the blind': we weten de vraagprijs en het aantal andere bieders niet en we kunnen niet onderhandelen over de voorwaarden. Inschrijvingen drijven de grondprijs op. Volgens het Kadaster is tussen 2014 en 2024 de prijs voor landbouwgrond met 60% gestegen – in 2025 was dat zelfs met 12%.

Wanneer we grond willen aankopen kijken we naar onze landelijke spreiding: lukt het niet om via onderhandeling grond aan te kopen waar we nog geen percelen hebben, dan besluiten we mee te doen via inschrijving. In 2025 schreven we tienmaal in op grond. Tweemaal is de grond aan ons gegund: in Lettele en in Castenray.

Voor Castenray boden we met € 143.000 per hectare de hoogste prijs die we ooit voor grond hebben betaald omdat we dat perceel om diverse redenen zeer aantrekkelijk vonden. Bij de ledenraadpleging over Castenray gaf een aantal leden aan daar moeite mee te hebben omdat Land van Ons niet moet bijdragen aan het opdrijven van de grondprijzen. We nemen deze signalen ter harte. We werken eraan meer aan de voorkant een plek te krijgen in het aankoopproces. Daarom zijn we in 2025 begonnen ons netwerk te versterken om meer in de haarvaten van gebieden te komen. Daar gaan we in 2026 mee door.

Hoe selecteren we de aankoop percelen?

Wat waren onze criteria in 2025:

- Kansen voor herstel van biodiversiteit en landschap
- Ligging van de grond in de buurt van onze leden
- Percelen van vijf hectare of meer in de professionele landbouw, verspreid over de provincies en met minstens 15 km afstand tussen onze percelen
- Aankoop van grond, geen opstallen
- Geen bod boven de marktwaarde
- SKAL-certificering van onze pachters

Vanuit ons doel van meer biologische landbouwgrond in Nederland en biodiversiteitherstel kopen we vooral regulier bebouwde gronden om die om te zetten naar biologisch verbouwde grond met herstel van het landschap. We kopen soms wel grond met biologische akker- of tuinbouw omdat we de eivittransitie belangrijk vinden. Zo dragen we bij aan stikstofreductie en gezonde voeding. En we helpen biologische akkerbouwers, voor wie het moeilijker is dan voor veeboeren om een gemiddeld inkomen te verdienen.

In 2025 voegden we uitbreiding van een bestaand perceel als criterium toe, zoals bij Lettele Oerdijk. Daarmee versterken we de bedrijfsvoering en het ontwikkelpotentieel van huidige pachters en herstellen we de biodiversiteit op grotere schaal. Het bestaande perceelteam kan op de extra grond werken, en dat betekent een minder groot beroep op onze vrijwilligers.

Land van Ons kent inmiddels een aardige spreiding over het land. Witte vlekken zijn er nog in de omgeving van Amsterdam en Haarlem, Twente, zuidwest Friesland en Zuid-Limburg. Onze speciale aandacht in 2025 daarvoor leidde echter niet tot veel resultaat door gering aanbod en hoge prijzen. Het lukte ons wel perceel Castenray in midden Limburg te verwerven, zij het tegen een hoge prijs. Eind 2025 hebben we helaas een mooi perceel in Zuid-Limburg moeten laten lopen omdat er onvoldoende geld in kas zat.

Het liefst kopen we direct van verkopers, en lokale netwerken en naamsbekendheid helpen daarbij. Ook in 2025 benaderden erfgenamen of boeren zonder opvolger die ons hun grond gunnen ons, maar helaas koos een aantal uiteindelijk toch voor maximale financiële opbrengst. Bij de openbare inschrijving daarvoor waren we helaas niet de hoogste bidder.

Hoe zien de nieuwe percelen eruit?

Wat

Leimuiden, Zuid-Holland

4,37 hectare grasland, aan de rand van het Groene Hart en grenzend aan het biologische SKAL-gecertificeerde akker/tuinbouwbedrijf Kempenaar.

Wie

Johan en Marianne Kempenaar

Waarom

We zetten de grond met regulier raaigras om naar biologische akkerbouw en verbinden het met het grotere biologische bedrijf. Dat geheel willen we samen met de pachters meer bio-divers maken. Kempenaar verkoopt direct aan huis aan een grote klantenkring, waarmee wij ook in contact kunnen komen. Ook de ligging nabij Amstelveen en Amsterdam is aantrekkelijk.

Wat

St. Anna-Parochie/'t Bildt, Friesland

27,2 hectare akkerbouw in de kuststrook langs de Waddenzee, 40 km van ons perceel Triemen/ Zwagermieden.

Wie

Johan Dankert. Zelf met pensioen wilden zijn ouders graag dat hun zoon de grond van hun akkerbouwbedrijf zou kunnen pachten.

Waarom

Johan is al aan het omschakelen naar biologische landbouw. Hij richt zich onder andere op de teelt van humane voedselgewassen, zoals veldbonen, broodbakgraan, koolzaad, zomergerst etc. Johan legt al akkerranden aan om plagen op de gewassen minder kans te geven. Zijn visie en energie passen helemaal bij onze ambitie.

Wat

Castenray, Limburg

7 hectare bouwland in Venray en Horst, ligt in de Groenblauwe Landbouwzone in de provinciale omgevingsvisie.

Wie

Johan en Loes Tielen, van de Bio Brothers, biologische tuinders met hart voor de natuur. 'Alles draait in dit vak om het bewaken van het natuurlijke evenwicht.'

Waarom

Onze wens in 2025 in Limburg een perceel te kopen en de potentie van dit perceel voor biodiversiteit en landschap.

Wat

Hummelo Slikstraat, Gelderland

9 hectare grasland en tuinbouw. Het is ons tweede perceel in Hummelo.

Wie

Een boerenechtpaar tegen pensioen aan vroeg ons de grond te kopen om de biologische kwekerij Bandus van hun zoon heen. Zo wilden ze biologisch beheer zonder bestrijdingsmiddelen waarborgen. Nu pachten een biologische melkveehouder en een tuinder dit tweede perceel.

Waarom

Het perceel grenst aan een bosgebied van Natuur Netwerk Nederland. We zien grote kans voor herinrichting van het perceel met heggen en poelen en om het ruig te maken. Door het perceel met het bos en de houtwallen die er al zijn te verbinden verhogen we de biodiversiteit.

Wat

Lettele Oerdijk, Overijssel

5,6 hectare grasland tussen Lettele en Deventer.

Wie

pachter Rick Huis in 't Veld. Sinds 2020 pacht hij al ons bestaande perceel in Lettele. Rick is een van de laatste boeren die zelf op het land werkt.

Waarom

Het perceel ligt tegenover de boerderij van Rick, die boert met aandacht voor biodiversiteit en landschap. Dankzij de extra 5,6 hectare kan hij zijn koeien volledig van ruwvoer voorzien.

Werkdag Wijdehorst 14
Perceel Wassenaar
Foto: R.W. ter Schegge

Al onze percelen

Overzicht percelen van Land van Ons

- Akkerbouw
- Grasland
- Voedselbos
- Tuinbouw

Kees Sibbenga, perceel Hooghalen. Foto Fotografiënne

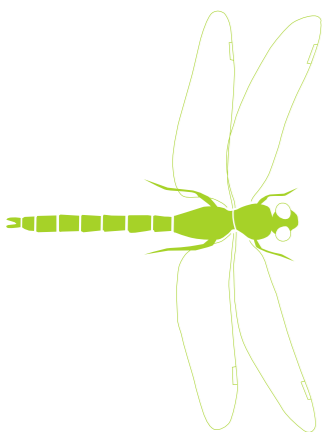

Kievietsnest, perceel Onnen. Foto Wouter Steenberg

Boer Geert, perceel Bakkeveen. Foto Fotografiënne

Onze percelen

Wij beloven onze leden een boerenland vol leven. Onze perceelteams en de pachters maken dat waar: zij zetten de woorden van het beheerplan om op de percelen in daadwerkelijke heggen, poelen, keverbanken en alles wat verder nodig is voor herstel van biodiversiteit en landschap.

Met iedereen die meer wil weten over onze percelen delen ze hun kennis, kunde en ervaringen. In 2025 organiseerden zij negen open dagen en excursies op de percelen. En als vanzelf delen ze alles wat ze weten in de samenwerking met lokale vrijwilligers. In de podcast die we sinds 2021 maken vertellen onze perceelteams en pachters ook over de percelen en de teelt daarop, de uitdagingen waarvoor zij staan en hoe ze samenwerken.

Hier vertellen perceelteams wat er in 2025 op hun perceel gebeurde.

Groningen

Onneresch in 2025: Kievieten!

Jaar van aankoop 2021

‘De weidevogel is terug op ons perceel. Een kievietenpaar bracht jongen op ons perceel groot, net als scholteksterparen. We spotten in 2025 een bijzondere kever: de harpalus smaragdinus.

Met zo'n 35 vrijwilligers, externe deskundigen en onze pachters werkten we aan een herziening van ons beheerplan (2021). Met behoud van het goede en nieuwe plannen voor landschapsinrichting en maaibeheer, hebben we nu een stevig, ambitieus plan dat we voor elkaar kunnen krijgen.

We stemden ook onze – op zich goede - samenwerking met de pachters en onze verwachtingen van elkaar steviger af. En we zijn blij met het idee van groepen voor veldwerk, presentie op markten en uitdragen van de Land van Ons missie en visie. Wetenschappers van de Rijksuniversiteit Utrecht vertelden aan Land van Ons leden in de buurt over hun bodemonderzoek van onze pingoruïne*, en we organiseerden een jubileum filmdag, bezocht door veel ‘nog-niet’ leden.’

Perceelteam Onneresch

*Pingo betekent in de taal van de Inuit ‘heuvel die groeit’. Het is een heuvel in het landschap met daaronder een ijslens.

Friesland

Bakkeveen in 2025: zelfsturing en wolfspoot

Jaar van aankoop 2022

‘De Statenleden van GroenLinksPVDA bezochten ons in oktober, we plaatsten een torenvalknest, legden een struweelrand en wintervoedselakker aan, zaaiden wilde bloemen en plaatsten ons perceelbord. En kozen voor zelfsturing als perceelteam.

Door vertrek van onze duocoördinatoren en ‘op een lager pitje’ moeten meedoen van leden kozen we als basisteam van zes voor ‘zelfsturing’ – met hulp van een Land van Ons vrijwilligerscoördinator. Belangrijkste is bewust kiezen wat we wél en niet doen. Haalbaarheid, plezier, voldoening – daar gaat het om.

Nieuw was samen met jongeren gras wieden i.s.m. Jongerenwerk van Opsterland. Ook nieuw: voor onze inheemse struweelhaag kregen we van Landschapsbeheer Friesland zaden en planten en beheerpakketten – en vergoeding voor de boer - van agrarisch collectief ELAN uit zuidoost Friesland.

Ons grasland werd in 2025 weer kruidenrijk, ideaal voor de Brandrode runderen die erop grazen. Ons wilde bloemenveld en grote vogelakker was een perfecte schuilplaats en supermarkt voor vogels. Monitoren doen

Boekweit van perceel Bakkeveen. Foto Fotografiëne

St Annaparochie bij aankoop. Foto Harry Kester

Koolschildwants, perceel Hooghalen. Foto Ron Thijsen

Grutto's

we samen met vogelkenners van de lokale Natuurvereniging. We zagen roodborsttapuit, keep, kneu, groenling, boomvalk. Langs de sloten moerasandoorn, wolfspoot, tormentil en moeraswalstro, in de sloten zwanenbloem, grote egelskop en waterweegbree en moerasvergeetmenietje. En groot en klein koolwitje, klein geaderd witje, kleine vuurvlinder, bruin zandoogje en landkaartje. Wat een goed jaar!

Perceelteam Bakkeveen

St. Annaparochie/'t Bildt in 2025: al 500 boompjes

Jaar van aankoop 2025

'We zijn een van de laatste percelen die Land van Ons kocht in 2025 - zoveel hebben we dus nog niet gedaan. Hoewel, in december plantten we met een paar man op verzoek van boer Johan Dankert toch al 500 boompjes (!), als haag rondom fruitbomen. We hebben trouwens al 14 vrijwilligers en het perceelteam is nu aan de slag.

Boer Johan Dankert is al volop bezig met overgaan op biologische teelt van wintertarwe, haver- en veldbonen, winterkoolzaad en quinoa. Allemaal humane voedselgewassen en dat blijft zo omdat Johan de grond te goed vindt voor natuur alleen. Tegelijkertijd wil hij ruimte voor insecten, akkervogels enzovoorts. We gaan dus het land zo goed mogelijk inrichten daarvoor. De boer heeft al een vogelakker aangelegd en zes meter akkerranden langs alle sloten. Ook experimenteert hij met regeneratieve methoden als onderzaai in gewassen, zo lang mogelijk groen laten, compostthee en -extracten brouwen, eigen zaden gebruiken en composteren. Johan ruilt met een biologische melkveehouder in de buurt zijn gewassen als voer voor de koeien tegen stro en mest. Een toekomstplan is een kleine tuinderij rond het erf met directe verkoop aan klanten. Allemaal helemaal passend bij de visie van Land van Ons.'

Perceelteam St. Annaparochie / 't Bildt

Drenthe

Holtesch in 2025: jaar van het Esrandbosje

Jaar van aankoop 2020

'Eigenlijk was 2025 vooral het jaar van de opening van het Esrandbosje in juni. Een enorme stap in landschapsherstel op ons perceel. Met onze vrijwilligers maakten we de bodem eerst schoon door kweek eruit te trekken zodat de bloemenmengsels meer kans kregen. De feestelijke opening hebben we als perceelteam georganiseerd (met een alternatieve 'perceeldag', die we door wisselingen in het team niet konden organiseren).

Dan: onze insecten- en vogeltellingen – inclusief mooie fotoshoots van beide soorten. We registreerden in 2025 twee zeldzame soorten op ons perceel in Waarnemingen.nl: de gele kwikstaart en de beemd kroonschildwants. Over vogels en insecten gesproken, de zonnebloemen van onze boer Kees Sijbinga waren én lekker voor hen én een lust voor het oog. Kees en wij werken goed samen, zo ook voor het artikel in de Landscoop van december: 'We moeten meer samenwerken met de natuur'. Aan te raden!'

Perceelteam Holtesch

Overijssel

Hasselt in 2025: 27 jaar weer duurzaam

Jaar van aankoop 2022

'Het pachtcontract is met 27 jaar verlengd - dus volop ruimte voor een duurzame bedrijfsvoering met focus op biodiversiteit. Echt top!

Door basisschoolkinderen uit te nodigen mee te doen aan een tekenwedstrijd wisten we veel jonge kinderen en ouders te trekken op onze open dag. En dat is mooi, want we willen juist jonge bezoekers hebben. Een hoogtepunt was ook het maken van een (prachtige, vinden wij...) YouTube film over het bedrijf en onze activiteiten in Hasselt. En: hoe wij, onze pachters Robert en Klarieke en ook oud- grondeigenaar Freddie elkaar versterken door samenwerken en kennis en ervaring delen. Onze vrijwilligers waren weer goud waard, wilgen knotten, zuring trekken, beplanting onderhouden - ze doen het allemaal. Eéntje stort zich vooral op monitoring van broedvogels.

2025 was succesvol voor weidevogels, o.a. door de manier van beweiden en plasdrassen. Die trekken ook kemphanen, bergeenden, groenpootruiters, regenwulpen en kleine plevieren. We zagen ook raven, bruine en blauwe kiekendieven en zeearenden, allemaal op zoek naar voedsel op ons perceel.

Perceelteam Hasselt

Lettele2 bij aankoop. Foto Rudy Boesjes

Oergranen, perceel Ede. Foto Maarten Frijlink

Bomen planten, perceel Elst. Foto Nils Cauwenbergh

Gelderland

Lettele in 2025: nieuw perceel erbij

Jaar van aankoop 2020/2025

‘Land van Ons heeft een nieuw perceel in Lettele bemachtigd! Pal tegenover de boerderij van onze pachter op het gebied dat we daar al hebben. Echt geweldig, want er waren kapers op de kust. We zijn persoonlijk met de verkopers gaan praten. Een goede stap: de verkopers gunden ons het perceel terwijl we niet de hoogste prijs boden.

Nu laten we de overbemeste maïsakker op het perceel naar kruidenrijk grasland overgaan. Met vijftig vrijwilligers en Vrienden van de Melkbrouwerij plantten we eind 2025 heggen, voedsel- en houtwallen.

Behalve het kneutje, zagen we de andere ‘Land van Ons Big Five’ regelmatig. Sowieso zien we dat onze vier jaar oude aanplant al zorgt voor veel fourageer-, schuil- en nestelplekken.

Nog een tip voor alle perceelteams: bezoek elkaar. Perceelteam Soest kwam langs in 2025 en dat was heel informatief. En gezellig!

Perceelteam Lettele 1 en 2

Ede in 2025: explosie van leven

Jaar van aankoop 2023

‘We zijn heel blij met de groei van onze haag. Eind 2024 aangeplant, is in 2025 het leven erin geexplodeerd! Net als in onze vogelhuisjes en torenvalkhuis. Onze monitoring kwam ook goed op gang. Wat we zien aan dieren – zelf en via wildcamera’s – zijn o.a. veldleeuwrik en gele kwikstaart, buizerds, zwijnen, vossen en edelherten.

Ook blij zijn we met hoe onze vrijwilligersgroep zich ontwikkelt. Er is een trouwe kern die onderling stevig verbonden is. We hebben nu een grote picknicktafel, betaald met geld ingezameld door ons en de vrijwilligers. En onze pachter is gul: na werkdagen - altijd met goede vrijwilligers opkomst en veel lol – komt hij met hapjes en drankjes. Hij neemt ons ook mee in het wel en wee van Graangeluk.

Iets anders: ondanks onze informele status als perceeltam willen we natuurlijk dat alle betrokkenen hun afspraken nakomen. Verloop van medewerkers bij de pachter maakte soms onduidelijk hoe het zit met afspraken of de nieuwe contactpersoon. Dan is het fijn dat we de hulp kunnen inroepen van het Land van ons Bestuur als contractpartij met formele status.

Ook is een van ons nu vast contact voor de pachter. Er is al verbetering, en die gaat vast structureel worden.

Nog even die haag: de nabije bosrand heeft groot effect op het leven daarin. Bijzonder. Ook zien we dat het microklimaat tussen het open veld en de rand verandert, en er veel vogels foerageren in het bos en nestelen in de haag. Als die eenmaal volgroeid is gaat die zich verder uitrollen.’

Perceelteam Ede

Elst in 2025: Lepelaar gespot!

Jaar van aankoop 2024

‘Hoogtepunten verleden jaar? Ons tweede plantseizoen op het voedselbos: binnen één maand ál het plantgoed de grond in, samen met onze pachters en 400 vrijwilligers! En natuurlijk is een hoogtepunt dat de natuur herstelt en terugkomt in de oevers van de aangelegde poelen. Binnen de kortste keren zaten er allerlei amfibieën.

We hebben een nieuwe poel met ijsvogelwand aangelegd in het zelfoogstbos. En we hebben nu drie monitorgroepjes die planten, vogels en vlinders telden; een vlinderteam voerde zelfs 19 tellingen uit. Ook leuk te vermelden is onze Open Dag met volgeboekte rondleidingen en Oogst van Ons producten – allemaal uitverkocht.

Wel zijn we nog naarstig op zoek naar een schuur voor de pachter. We hebben al contact gelegd met onze gemeente en ‘buren’ op landschapspark Lingezege, waar ons perceel is, maar het is nog work in progress. Maar het gaat om wat we op het perceel zien. Zoals een steenuil, een torenvalkje dat ons trouw bezoekt en een lepelaar! Er zijn zelfs bijzondere mossen en kortsmossen gevonden op ons land. Allemaal zo positief!

Perceelteam Elst

Wilgen knotten, perceel Noordeloos. Foto Menno Graaf

Vrijwilligerswerk, perceel Empe. Foto Menno Graaf

Allee van oude perenbomen, perceel Houten. Foto Dick Sijtsma

Empe in 2025: op een zonnige dag

Jaar van aankoop 2022

‘Hoe om te gaan met botsende ecologische en economische belangen in perceelbeheer leerden we in 2025. Onze pachter wilde het grasland frezen en inzaaien met kruidenrijk gras voor meer opbrengst, onze ecooloog wilde het met rust laten voor de biodiversiteit. We wonnen advies in, wogen de belangen af, en kwamen door geven en nemen tot een compromis: het gras is deels aangepakt, een klein deel is in rust. Wel mooi hoe we nu kunnen vergelijken wat de lange termijn ontwikkeling van de delen is.

Onze boer legde op het akkerperceel een vogelakker aan. Een omzoming van luzerne en klaver van dertig meter breed met daarbinnen graanbouw van 24 meter breed en een keverbank en braakstrook van beide drie meter breed. Een akkerdeel krijgt een wintervoedselakker voor vogels en muizen.

De werkdagen met vrijwilligers zijn het leukst - gezellig met taart, koffie en hard werken! We legden een kikkerpoel en struweelhaag aan op ons graslandperceel, met een financiële bijdrage van de gemeente Voorst en Stichting Landschapsbeheer Gelderland. We hebben met vrijwilligers een knots van een wilg geknot en de

takken in een bomenrij gepoot – die is al prachtig uitgelopen. Vrijwilligers hielpen ook bij onze drukbezochte Open Dagen en verkochten Oogst van Ons producten, bakten pannenkoeken en vertelden bezoekers over ons perceel.

In 2024 maakten we de sloten schoon en legden natuurlijke oevers aan. In 2025 zagen we al meer soorten water- en oeverplanten. Dan loop je op een zonnige dag langs de bloeiende boekweitakker en hoor je ontelbare bijen en vliegen zoemen en zie je vlinders fladderen. Daar doe je het voor, toch?’

Perceel team Empe

Houten in 2025: brood van eigen tarwe

Jaar van aankoop 2023

‘We telden in 2025 meer vogels en wormen dan in 2024, en kwamen uit op 371 hommels tegen 67 in 2024. In 2024 telden we 17 bruinblauwtjes, in 2025 71 - zelfs 37 op één dag. Het Icarusblauwtje kwam 1 keer voor in 2024 tegen 37 keer verleden jaar. Allemaal dankzij onze bloem- en kruidenrijke akkerranden, onze singels en de open bodem ertussen. Onze luwe ligging is bij uitstek goed terrein voor vlinders en hommels. Die gaan zeker in aantal groeien. Waarschijnlijk is het een toevalstreffer, maar in april bezochten twee koninginnenpages ons – toch mooi.

We kampten met onzekerheid over onze landbouw-mogelijkheden. Ons doel is natuurinclusieve voedsel-productie. De bestemming als gemengd landgoed (geen landbouw!) en onze positie tussen de verwachtingen van gemeente en provincie en de kasteel-eigenaar was lastig. Maar met steun van het Land van Ons bestuur en via onderhandelen met Houten, provincie en de Rijksdienst Cultureel Erfgoed (RCE) creëerden we een plan dat bewijst hoe goed aanleg van o.a. een voedselbos van 4 hectare past in de planologische kaders. Nu willen we samen met onze pachter en vrijwilligers verder.

Met hen samenwerken was weer een groot plezier. Van samen proeven van het geweldige desembrood van onze eigen wintertarwe tot met een Land van Ons infostand staan op de ‘FruitPlukDag’ van onze pachters. Met onze vrijwilligers hingen we vogelhuisjes op in onze eikenlanen en wieden we onkruid in het hooiland. Overigens, de rest van de wintertarwe is als zaaigoed weer op de akkers gegaan.’

Perceelteam Houten

Utrecht

Rennende koeien, harde wind op perceel Soest, foto Brigid Claassen

Haas in kruidenrijk grasland van perceel Noordbeemster. Foto Ellen van Schavendijk

Open perceeldag, Noordeloos. Foto Land van Ons

Noord Holland

Soest in 2025: Milieudefensie Jong

Jaar van aankoop 2024

'We kregen het jongerenteam van Milieudefensie op bezoek in 2025 – hartstikke leuk. Verder zaaiden we verleden jaar kruidenrijk grasland in en maakten we een ringslangenhoop. Vervelend was het gedoe met ons perceel informatiebord: helaas is dat keer op keer uit de grond getrokken. We hebben inmiddels een nieuw bord en gaan nu eerst met de omgeving praten voordat we dat terugplaatsen.

Met onze pachter organiseerden we een Open Dag op ons perceel en met vrijwilligers staken we zuring. We gebruiken geen pesticiden natuurlijk, dus dat halen we met de hand eruit, met pen en al. Een klus, maar anders is het grasland ongeschikt voor de koeien van onze pachters, die melkveehouder zijn.

Een bijzondere waarneming op ons perceel was het Oranje Zandoogje. Ook zagen we kievieten, een ooievaar, en een biddende torenvalk. Inmiddels verschraalt een deel van ons perceel en dus kwamen meer soorten planten op: rode en witte klaver, Pinksterbloem en Speenkruid. Onze aanpak werkt.'

Perceelteam Soest

Noordbeemster in 2025: opgang nu makkie

Jaar van aankoop 2021

'Na vier jaar kregen we eindelijk een eigen opgang! Geen gemanoeuvereer meer via de manage die vlakbij onze grond ligt, maar direct vanaf de dijk het perceel op.

We hebben extra wilgen geplant aan de noordkant van het perceel. Dat doen we in overleg met Tim en Evert Zijp van biodynamische boerderij Schermereylandt uit de Rijp, met wie we goed samenwerken. Zij moeten de sloten kunnen blijven schonen en gras kunnen blijven oogsten. De wilgen bevorderen de biodiversiteit op een geweldige manier. Wij zijn fan.

2025 was een rustig jaar – de natuur kon ongestoord zijn werk doen. En dat bleek: het aantal regenwormen per m2 blijft hoog, er zijn meer soorten bloemen en kruiden, de soorten dieren blijven stabiel. We deden een aparte meting van waterfauna en -kwaliteit in alle sloten. Dan weten we hoe het zit als we in 2026 onze oeverplannen uitvoeren. Overigens, het kan best zijn dat we meer soorten zien door onze toenemende kennis van flora en fauna...'

Perceelteam Noordbeemster

Zuid Holland

Noordeloos in 2025: kraakhelder water

Jaar van aankoop 2023

'We zijn blij met de zelfstandige, ideeënrijke en betrokken groep van twintig vrijwilligers die in 2025 is ontstaan. Ze zijn broodnodig om met ons en onze pachter het landschap in te richten en te onderhouden naar ons idee. Wat goed werkt met hen is alle communicatie via één app groep, verbinding zoeken, ieder zijn of haar kracht laten gebruiken, niet te moeilijk doen. De vrijwilligers delen veel berichten over hoe leuk en zinvol ze het werk vinden of welke nieuwe planten of vlinders ze zien. Onze hoogstamfruitboom-weide en 'vergeten tuintjes' zijn ideeën uit het brein van vrijwilligers, perceelteam en pachter samen.

Een flinke klus was het knotten van de 150 knotwilgen, en het knothout hakselen of er de takkenril mee vullen. Ook plantten we struiken en hagen aan en loodsten die door het kwetsbare eerste levensjaar met dan weer te veel en dan weer te weinig water.

Het mooie van ons perceel is dat vorige eigenaar Bas al semibiologisch werkte en onze huidige pachter Madam Jeanet 'no-dig' en strokenteelt aanhangt. We zien verschil met toen we begonnen in wat er allemaal groeit en rondvliegt – het was er altijd al! Wat we wel zagen was

kraakhelder water, zwanenbloem en blaasjeskruid in onze in 2023 gegraven sloot. Daar is nu dus biologisch evenwicht in.

Ook even noemen, onze geweldige Open Dag: vierhonderd gasten verbaasden zich en waren super enthousiast. En aten lekker van wat de pachter ze in de theetuin, tuinwinkel en op het terras bood.'

Perceelteam Noordeloos

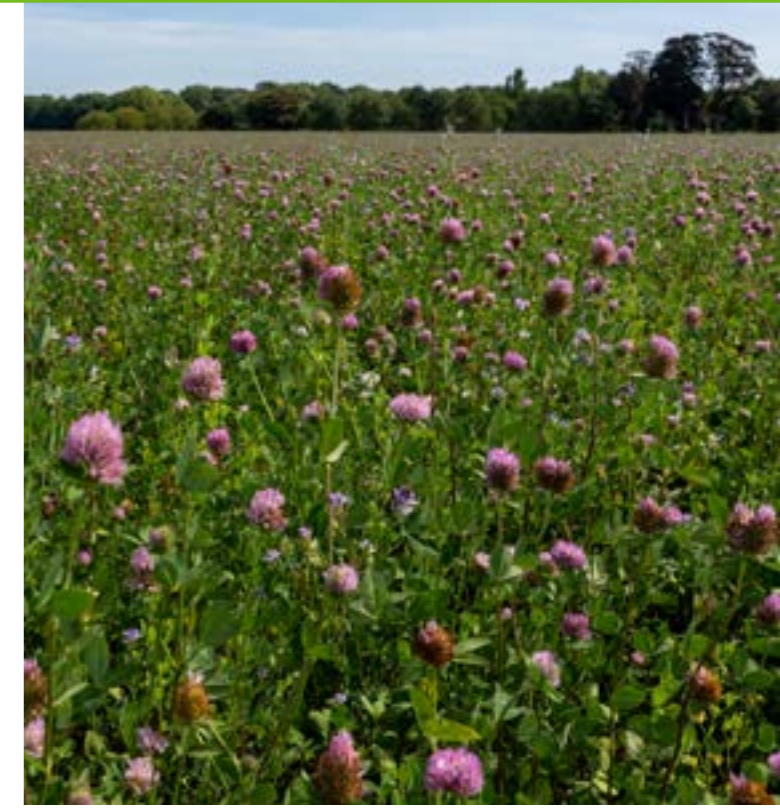
Aanleg Voedselbos, perceel Wassenaar. Foto Jan Peters

Bio-monitoring, perceel Aagtekerke. Foto Land van Ons

Ondertekening partnerschap met Van Gogh Nationaal Park en perceel Udenhout. Foto Land van Ons

Bloeiende klaver en luzerne, perceel Swalmen. Foto Els Jans

Zeeland

Wassenaar in 2025: Extra grond

Jaar van aankoop 2022

‘Land van Ons kocht een strook langs ons bestaande perceel, een hoogtepunt! Net als de aanleg van ons voedselbos met onze pachter, tuinderij WIJdehorst, en De Bosboerderij. En natuurlijk de visie op landschapsontwikkeling die pachter en wij uitstippelden en deelden met onze stakeholders.

Het was dus een goed jaar. Toch, een nieuwe perceelcoördinator vinden lukte pas via werving door Land van Ons. Dan moet het huis op onze grond worden verkocht. Ook werkten we aan ‘Wassenaarse Waarden’ voor betere communicatie en afstemming met WIJdehorst en haar bedrijfsactiviteiten. Die zijn er nu. Begin seizoen 2026 ondertekenden alle stakeholders die.

Elke maandag en donderdag werken vrijwilligers op WIJdehorst, waarbij ze in 2025 ook metingen deden naar aantallen wormen, insecten, vogels, waterleven en planten. Onze lavendel zorgde al voor meer waarnemingen van insecten. Dat is mooi want we doen sinds verleden jaar mee aan het aan elkaar sluiten van BIJvriendelijk Landschap in Zuid-Holland.

Perceelteam Wassenaar

Aagtekerke in 2025: verbluffend goede strook

Jaar van aankoop 2024

‘We hebben in 2025 in onze strook agroforestry struiken aangeplant, het perceelbeheerplan opgesteld en onze eerste monitoring uitgevoerd. De strook blijkt het verbluffend goed te doen - alle planten leven nog ondanks de droge zomer.

Ook hebben we ons beheerplan opgesteld, samen met onze pachter en natuur- en boerenorganisaties op Walcheren. Wat zo goed is aan die samenwerking: we hebben nu een plan waar lokale deskundigen vierkant achter staan. We zijn in 2026 al begonnen de inrichtingsstappen uit het plan te zetten. (En we hopen onze buurman tot een vergelijkbaar beheer te kunnen inspireren!)

Samen met vrijwilligers van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging Walcheren deden we onze eerste monitoring, twee keer op planten. We zijn verrast door de hoge plantdiversiteit en de vele zwervers (trek) aan insecten. Ook geweldig: in de sneeuwperiode deden zich maar liefst elf grote Zilverreigers tegoed aan muizen en mollen in onze agroforestry-strook.’

Perceelteam Aagtekerke

Noord Brabant

Udenhout in 2025: historisch coulisselandschap

Jaar van aankoop 2024

‘De partnerovereenkomst ondertekening van Land van Ons en Van Gogh Nationaal Park op ons perceel in september – daar zijn we trots op. Net als op onze Open Dag in juni en de enorme winterrogge oogst. En dan zagen we ook nog eens de complete ‘Big Five’ van Land van Ons op Udenhout.

Onze pachter Sprankenhof en wij hebben ons perceel compleet opnieuw ingericht in 2025. Met subsidie uit de Stimuleringsregeling Landschap van de Provincie Brabant. Zo’n tien procent van ons gebied beplantten we met 800 meter heggen en struweel, 230 meter knotbomen en 600 meter kruidenrijke akkerranden met wintervoedsel.

De heggenplantdag was een koude mistige dag, en toch hebben we met veertig vrijwilligers, pachters en de stichting Hoopheggen een mooie mix van veertien soorten struiken geplant. Echt een hoogtepunt.

Vlinders en vogels profiteren daar al van en komen terug, zoals twintig soorten dagvlinders en groenlingen, kepen en putters. Plus: we hebben een stuk historisch coulisselandschap terug.’

Perceelteam Udenhout

Limburg

Swalmen in 2025: dassenpoep

Jaar van aankoop 2024

‘We zijn nog een jong perceel en 2025 was vooral het ‘jaar van het inrichtingsplan’ maken, in prima samenwerking met onze pachter Land van Baexen. Een jaar van een hoop zoekwerk en overleg. En van teleurstelling toen de gemeente onze plek voor een nieuwe toegangsweg niet goedkeurde. Onze optie B was wel OK, en nu hebben we een goede toegang met ruimte voor landbouwvoertuigen.

Weliswaar was het begin 2026, maar toch even vermelden: in januari stonden onze vrijwilligers in de kou 3000 struiken te planten op onze perceelranden. Twee weken later maakten 25 (nieuwe) vrijwilligers de klus af.

Sensationele waarnemingen hebben we nog niet, maar toen we piketpaaltjes gingen uitzetten voor de nieuwe inrichting, ontdekten we al meer biodiversiteit dan bij de start. Hartstikke mooi om het perceel te zien vergroenen en beestjes als aardwormen, woelmuis en vlinder te zien. Oh ja, en poep van een das.’

Perceelteam Swalmen

Kleine watersalamanders, perceel Wassenaar. Foto Oswald Lagendijk

Onderzoek Amerikaanse rivierkreeft, Polderlab perceel Oud Ade. Foto's Marja Spiering

Biodiversiteit in 2025

Samen met onze pachters en perceelteams werken we aan een boerenland vol leven, met aanleg en beheer van bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers, wilgen, poelen, heggen of kruidrijke akkerranden. Wat dat oplevert is vervolgens de centrale vraag. Daarom besteedden we in 2025 veel extra aandacht aan monitoring.

Hoe monitoren we?

Onze monitoring draait om soortenrijkdom – die laat zien hoe ons landbouwbeheer uitpakt voor de biodiversiteit op onze percelen. We starten bij aankoop van een perceel met een nulmeting. Dan gaat het perceelteam aan de slag met de landschapsinrichting en gaat de pachter biologisch boeren (voor zover hij/zij dat niet al deed). Monitoring vertelt ons of we al dan niet moeten bijsturen.

Zoals altijd inventariseerden veel perceelteams in 2025 zorgvuldig hun regenwormen, planten, bestuivers, vogels en soms waterdieren volgens onze eigen protocollen.

Om een volledig overzicht te krijgen fotografeerden veel teams het landschap op hun perceel. Daarnaast hebben we in 2025 besloten al onze waarnemingen in Waarneming.nl op te slaan, waar ook de waarnemingen van niet-Land van Ons betrokkenen staan. In 2026 gaan we met al deze zaken door.

We werken met drie vormen van monitoring:

1 Soortentelling

We tellen het aantal soorten van bijvoorbeeld regenwormen.

2 Ingrepmonitoring

Omdat we weten dat allerlei maatregelen en landschapselementen leiden tot meer biodiversiteit monitoren we het resultaat van de ingrepen op de percelen, zoals de aanleg van poelen of natuurlijke oevers.

3 BasisKwaliteit Natuur (BKN) score

Met de webapp Soortenkijker kunnen we vergelijken welke soorten er in een bepaald gebied moeten voorkomen en welke soorten zijn gemeld in Waarneming.nl. Daarmee kunnen we een BKN-score aan de percelen toekennen. De scores lopen van hoog (A) naar laag (E): zijn er op een perceel bijvoorbeeld 100 soorten geteld van de 200 die er zouden moeten voorkomen, dan is de

BKN-score D. Hoe meer soorten, hoe hoger de score, hoe groter de biodiversiteit. Een aantal van onze percelen scoren een B – en dat is behoorlijk hoog.

De waarde van Waarneming.nl

Waarneming.nl werkt inmiddels aan een eigen Land van Ons-invoermodule. Hiermee kunnen we onze waarnemingen direct in het veld invoeren. Vanaf 2026 slaan we onze waarnemingen alleen op deze manier op.

Hiermee maken we onze datalogistiek en onze vervolganalyses een stuk simpeler: binnenkort kunnen we met 'één druk op de knop' op elk moment alle waarnemingen van de percelen binnenhalen en resultaatoverzichten maken.

Resultaten tot nu toe

De waarnemingen die nu tot nu toe op Waarneming.nl zijn gezet, leveren al een mooi overzicht (figuur 1) op. Sinds de start van de monitoring in 2022 zien we een explosieve toename van het aantal waarnemingen van de Land van Ons soortgroepen. Ook in 2025: in dat jaar zijn er bijna anderhalf keer zoveel soorten waargenomen dan in 2024.

Monitoring perceel Onnen. Foto Ingrid Schenk

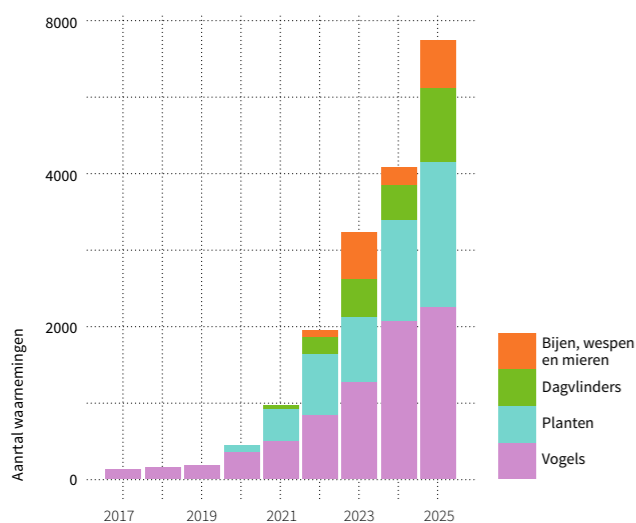

Elzenblad met spanrupsen, perceel Oud Ade. Foto Land van Ons

Polderrijst, perceel Oud Ade. Foto Land van Ons

Nu willen we dat natuurlijk graag zien als een signaal van biodiversiteitswinst. De belangrijkste oorzaak is echter de sterke groei van het aantal waarnemingen. Daar zijn we ook blij mee want sterke burgerparticipatie is een belangrijk nevendoeel van Land van Ons.

Figuur 1. Het aantal waarnemingen in waarneming.nl op alle percelen gezamenlijk. Naast de resultaten van de officiële Land van Ons monitoring, zitten hier ook 'losse waarnemingen' bij, die overigens ook vaak zijn gemeld door Land van Ons vrijwilligers.

Biodiversiteitmaatregelen

Periodiek kijken de pachters en perceelteams of het beheerplan van hun perceel nog klopt of dat het beheer anders moet. In dat meerjarenplan staan zaken die nodig zijn voor biodiversiteitherstel: aanleg van heggen, poelen, keverbanken, natuurvriendelijke oevers, kruidenrijk grasland en akkerranden met inheemse bloemen.

Een aantal beheerinitiatieven sprong eruit in 2025:

Van fladderiep tot nashipeer

Op het in 2025 aangekochte perceel Lettele hebben het perceelteam en lokale vrijwilligers zo'n 5000 struiken en bomen geplant. Het perceel is nu soortenrijk met veldesdoorn, diverse wilgensoorten, zwarte els, lijsterbes, kardinaalsmuts, zachte en ruwe berk, gele kornoelje, meidoorn, brem, wilde appel, mispel, vogelkers, sleedoorn, fladderiep, hazelaar en tamme kastanje. De westelijke plukhaag is aangevuld met diverse soorten pruimen, appels, nashipeer, walnoot en allerlei bessensoorten. Ook bracht het team

verschillende voedselwallen aan, als aanvullende voeding voor de koeien. Die hebben een medicinale werking, vandaar dat ze ook wel 'de koeienapotheek' heten.

Op andere percelen als *Bakkeveen*, *Ede*, *Empe*, *Elst*, *Udenhout*, *Aagtekerke* en *Kruiningen* plantten de teams tienduizenden bomen en struiken. Als die helemaal volgroeid zijn bieden ze allerlei dieren beschutting en nestgelegenheid.

Diervriendelijke oevers

Op perceel *Zwagermieden* richtten de perceelteams maar liefst een kilometer slootoevers diervriendelijker in. Perceel *De Triemen* kreeg zo'n 100 meter aan diervriendelijke oever. Voorjaar 2025 is die nieuwe oever ingezaaid met een kruidenrijk mengsel, dat door de droogte niet overal goed is opgekomen. Om de rietgroei in de hand te houden, heeft het team de sloot in het najaar onderhouden. De nu schone sloot krijgt de komende tijd rust: zo kunnen de planten in het voorjaar gaan bloeien en kunnen insecten, vogels en waterdieren profiteren van een gevarieerd en levendig oeverlandschap.

Krabbescheer voor goede waterkwaliteit

Op ons perceel in *Oud Ade* onderzochten we samen met Hoogheemraadschap Rijnland hoe effectief verschillende typen natuurvriendelijke slootoevers zijn. En het blijkt dat krabbescheer de waterkwaliteit verbetert. En dat zorgt weer voor inspiratie: ook andere percelen experimenteren nu met deze plant.

Het perceel laat ook het effect op de grond van vier jaar extensief beheer goed zien: minder gras, meer kruiden en vlinderbloemigen, zoals klaver en wikke. De grondbedekking met deze planten is na vier jaar meer dan verdubbeld: van ongeveer 10% naar zo'n 20%.

Planvorming Voedselbos in stervorm

Het perceelteam Houten ontwikkelde in 2025 een plan voor de akkergronden die het dichtst bij het kasteel op hun perceel liggen. Het team wil op 4 hectare een voedselbos maken in de vorm van een sterrenbos. Het plan maakt de structuren van de historische kasteeltuin meer zichtbaar, en laat het sterrenbos aansluiten op de oprijlanen van het kasteel. Het team werkt dit plan nog verder uit met voedselbosdeskundigen.

Oogst van Ons: klaar voor groei

In 2025 hebben we als team Oogst van Ons een aantal mooie resultaten behaald: aan het eind van het jaar hadden we voor ca. € 180.000 aan producten in onze webshop verkocht, verdeeld over ruim 3.000 bestellingen en zo'n 45.000 producten. Ook verkochten we 430 kerstpakketten. Onze bestsellers pannenkoekenmeel, muesli en kombucha vonden hun weg naar particuliere en zakelijke klanten.

We verbeterden ons assortiment en voegden nieuwe producten toe zoals sojasaus, thee en roggebier en we haalden nieuwe batches in huis van vrijwel alle bestaande artikelen, met verbeterde receptuur, verpakking en etikettering.

Achter de schermen

2025 was ook een intensief jaar voor ons achter de schermen. Met een nieuwe teamsamenstelling focusten we op professionaliseren, vanwege uitdagingen in voorraadbeheer, kwaliteit en aanlevering van boekweit. Nu kunnen we klanten beter bedienen door scherpere afspraken, beter voorraadbeheer, kwaliteitsbeleid en afstemming, heldere rollen en verantwoordelijkheden. En samen verantwoordelijkheid nemen.

Onze logistiek is nu eenvoudiger, efficiënter en betrouwbaarder, waardoor het voor onze klanten makkelijker is onze producten te kopen. We hebben inmiddels realistischer kostprijzen. Marktconforme prijzen vragen blijft echter een uitdaging door stijgende kosten.

Met meer grip op de operatie zijn we klaar voor groei. In 2025 gestart met een toekomstplan, kijken we met vertrouwen en plezier naar 2026: we willen gericht groeien en onze missie versterken om via bijzondere producten van eigen grond Land van Ons bekender te maken.

Onze zichtbaarheid in 2025

We willen meer mensen lid laten worden van Land van Ons en/of geld laten inleggen en we willen onze bestaande deelnemers behouden. Wat deden we daarvoor in 2025?

We hebben onze sociale media, website, persvoorlichting, campagnes en evenementen, Open Perceeldagen en nieuwsbrieven nog gericht ingezet. We adverteerden het hele jaar door op sociale media en Google Search. De jubileumviering was een extra, grote activiteit, die leidde tot meer media-aandacht door onder andere ons filmfestival en ons symposium. Het jubileum was ook onderwerp in de podcastserie die we sinds 2021 maken.

Campagnes met impact

Voor onze jaarlijkse eindejaarscampagne bouwden we verder op ervaringen en analyses van voorgaande jaren. Onze zichtbaarheid piekte met een multimediale advertentiecampagne – online, op de radio en in dagbladen. De campagne leidde tot meer inleg en hogere verkoop van nieuwsjaarkaarten, en onze nieuwe cadeaukaart is ook veel gekocht.

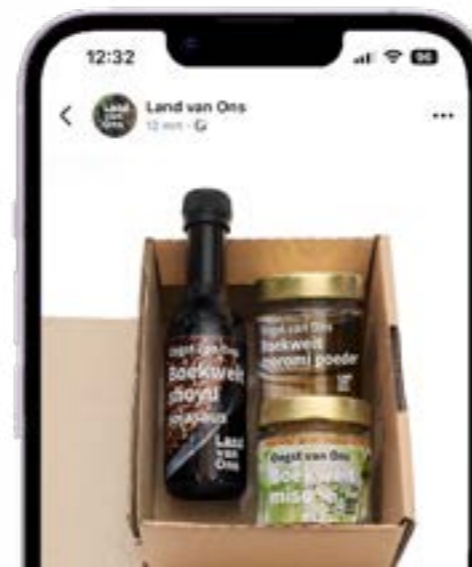
Al met al leidde de campagne van eind 2025 tot bijna 3000 nieuwe leden en een aanzienlijke extra kapitaalleg.

Groeipijn aangepakt

In de nieuwe statuten is geregeld dat al onze deelnemers een doorlopend lidmaatschap hebben. In 2025 was ons MijnGrond systeem daarop echter nog niet helemaal ingericht. En dat leidde soms tot onduidelijkheid over lidmaatschap en betaling. Een aantal deelnemers had onbewust en ongewild het lidmaatschap niet verlengd met een betaling. Na contact betaalden de meeste daarvan alsnog hun lidmaatschap. We hebben aanmeldproces, betalingsherinneringen, en de lidmaatschapspagina in MijnGrond verbeterd. Sinds eind 2025 betaalt meer dan 90% van de deelnemers de lidmaatschapsbijdrage automatisch; wie dat niet doet herinneren we tijdig aan betaling van de jaarbijdrage. We besteedden verleden jaar bewust meer aandacht aan de gebruiksvriendelijkheid van onze systemen.

Advertenties eindejaarscampagne. Fotos Willem de Hoog

Zichtbaar regionaal en landelijk

We hebben meer ingezet op zichtbaarheid in lokale en regionale media, omdat de aankoop van nieuwe percelen ons altijd mooie kansen biedt daarin de aandacht te trekken. Berichten en lokale advertenties op sociale media versterkten onze boodschap en maakten nieuwe deelnemers enthousiast voor onze missie, en hielpen bij het aantrekken van perceelteamleden.

Op Dutch Designweek

In 2025 waren we meer 'ter plekke', waar leden met belangstellenden spraken over biodiversiteit en hun enthousiasme over onze aanpak en de resultaten van onze aanpak deelden. Voor het eerst benutten de vrijwilligers beurzen waar zij voor Land van Ons aanwezig waren voor ledenwerving. Met succes: tijdens de Moestuinbeurs en de Dutch Designweek sloten 270 nieuwe leden zich bij ons aan. Zij kregen meteen Oogst van Ons producten mee. Tientallen vrijwilligers bemensten kramen op zo'n vijftig streekmarkten en Open Perceeldagen. Vanaf zomer 2024 hebben we door het hele land 35 presentaties gegeven en zo zeker duizend mensen met onze boodschap bereikt.

Supporter, vriend, partner

In 2025 zetten we een programma op om bedrijven aan te moedigen aan Land van Ons te doneren met drie proposities: 'Supporter', 'Vriend' en 'Partner'. Een gerichte campagne op sociale media leidde tot ruim 200 leads. In 2025 hebben meer dan dertig (non-)profit organisaties zich aan ons verbonden, met een tot nog toe bescheiden financieel resultaat. Omzetten van leads naar donaties is een uitdaging waar we ons stevig voor blijven inzetten.

Nationale Postcodeloterij

Verleden jaar profiteerden we opnieuw van de aanzienlijke bijdrage die we in 2024 kregen van de Nationale Postcode Loterij en die we in drie jaar besteden. Daarmee kunnen we betaalde mediacampagnes voeren en gespecialiseerde zzp'ers inschakelen voor belangrijke projecten en werkzaamheden.

Onze organisatie

Akkerdistels wieden, perceel Millingen. Foto Land van Ons

Onze leden zijn de basis van onze organisatie

Het is een kernwaarde van Land van ons om onze deelnemers te raadplegen. In 2025 deden we dat tien keer, waaronder iedere keer voor onze vijf grondaankopen. Gemiddeld brachten zesduizend mensen hun stem uit. Een uitschieter was de aankoop van het perceel St. Annaparochie/'t Bildt, waarbij 7851 deelnemers stemden.

In elk voorjaar en najaar organiseren we een Algemene Vergadering. Elk voorjaar vraagt het Bestuur decharge voor het gevoerde beleid van het voorgaande jaar, elk najaar presenteert het Bestuur onder andere haar plannen voor het komend jaar. Alle besluiten die de toets van de Algemene Vergadering doorstaan, leggen we ter finale goedkeuring aan elk lid voor.

Nieuw: Manifest – Land van Ons

In 2025 vroegen we ons ledenpanel wat zij het allerbelangrijkste vinden in Land van Ons. De vierhonderd leden die de enquête invulden, gaven aan dat herstel van de biodiversiteit op het boerenland op nummer 1 staat. Nummer 2 is verantwoordelijkheid nemen: zelf actie ondernemen, niet wachten op anderen. Dat is wat in ons groene DNA zit en wat we uitdragen.

Polderlab lucht-onderzoek op perceel Oud Ade, Foto Land van Ons

Ook hebben we in 2025 samen met vrijwilligers opnieuw verwoord wat wij allebei belangrijk vinden. Dit 'Manifest – Land van Ons' is in lijn met wat we tot nu toe hebben gedaan. We leggen het in de loop van 2026 breder aan onze leden voor.

Nieuw: Ledenadviesraad

Naast al onze leden en alle vrijwilligers in perceel- en in landelijke teams, hebben we in 2025 een nieuwe groep toegevoegd aan onze organisatie: de ledenadviesraad. Voor een proefperiode van twee jaar adviseren de veertien vrijwilligers daarin (on)gevraagd het Bestuur.

Highlights 2025

Wat deden we als organisatie nog meer in 2025?

- Symposium over Grondbeleid organiseren rondom landelijke verkiezingen (zie kader).
- De Big Five en Groen Boerenland in de schijnwerpers zetten op ons eerste jubileum.
- De eerste bedrijven in het bedrijvenprogramma verwelkomen.
- Lobby's beginnen rond o.a. duurzame pachtcondities (Meldpunt Knelpacht, Boterhuispolder), toegang tot grond en GroenBoerenplan.
- Op basis van onze ICT-behoefte starten met creëren van onze ICT-architectuur voor de toekomst.

Mulching op perceel Noordeloos. Foto Guus de Groot

- Het nieuwe CRM-systeem 'Ons kent Ons' invoeren waarin vrijwilligers naam, rol in de organisatie en relevante gegevens kunnen zetten.
- Aantreding van nieuwe Bestuursleden Dirk-Jan Visser (ICT & Data) en Monique Plantinga (Biodiversiteit & Landbouw).
- Na jaren fulltime inzet trad onze voormalige vicevoorzitter Janneke Hoekstra (Biodiversiteit & Landbouw, ICT) af. Zij blijft nog minimaal een jaar aan als adviseur en is contactpersoon voor het Polderlab project in Oud Ade.

Daarnaast behaalde De Boekweit Coöperatie (ons aandeel: € 50.000) een klein positief resultaat met haar 200 hectare. Boekweit is goed voor biodiversiteitsherstel.

Wil je meer weten over onze organisatie, zie dan bijlage 1 op pagina 44.

Vrijwilligers en organisatiegroei

In 2025 groeide het aantal landelijke teams in onze organisatie en eind 2025 waren er 370 mensen actief lid in een landelijk of perceelteam. Over alle percelen heen zijn er honderden vrijwilligers, die komen helpen op plantdagen, Land van Ons stands bemensen op beurzen en markten en presentaties houden over onze aanpak en organisatie.

De boeren van perceel Triemen. Foto Fotografiëne

Allerlei mensen, organisaties en bedrijven geven belangeloos hun tijd en expertise aan ons: van communicatie- en strategeadvies tot juridische en financiële kennis en hulp. Dankzij hun bijdragen kunnen we blijven groeien en meer impact maken om te komen tot een boerenland vol leven.

We vinden het fantastisch dat we samen met al deze mensen met hun warme groene harten deze prachtige organisatie elk jaar groter en succesvoller maken!

Jubileumactiviteit: Symposium Grondbeleid

“Den Haag moet aan de slag”

Grondbeleid hoog op de politieke agenda zetten - daarvoor organiseerde Land van Ons een symposium over grondbeleid in Den Haag vlak voor de landelijke verkiezingen in oktober 2025. Op deze ‘politieke’ jubileumactiviteit waren Tweede Kamerleden van CU, GL-PVDA, Partij voor de Dieren en VOLT aanwezig.

‘Den Haag’ moet aan de slag: daarover was iedereen op het symposium het eens. De grondprijs is hoog, grond is schaars, overheidsvisie en -beleid ontbreken. Van nu 4% biologische landbouw gaan naar het EU-doel van 15% in 2030 blijft dan een utopie.

Uit hun slaap

Overheidsbeleid, milieuregels, grondgebrek, stikstof, financiering en afzetprijzen houden jonge boeren uit hun slaap, aldus onze enquête onder driehonderd jonge boeren, waarvan we de resultaten presenteerden. Zij zien heil in ‘zoning’, met overheidskeuzes in functies voor grond, waaronder biologisch boeren, plus begeleidende maatregelen. Van de politiek vraagt dat visie en beleid, in plaats van “de bal al 30 jaar vooruit schoppen”, aldus een van de aanwezige boeren.

Actieve Grondbank

Land van Ons presenteerde ook haar voorstel voor een actieve grondbank voor landbouwgrond, inclusief ‘indeplaatsstellingsysteem’ (IDPS), ten behoeve van biologische boeren. Alle grond van de overheid komt dan in regionale grondbanken, onder nationale regie en een langjarig mandaat. Het idee is dat voorgenomen grondtransacties worden gemeld en de overheid als koper grond kan verwerven die al verkocht zou worden (een IDPS) als er iets niet klopt met de verkoop. De grond dient voor verbetering van de landbouwstructuur, biologische en natuurinclusieve landbouw, en andere maatschappelijke doelen. Zo krijgen jonge en biologische boeren kansen.

Vooruitblik: wat zijn onze speerpunten in 2026

Ook in 2026 willen we zoveel mogelijk leden werven en middelen inzamelen om zo vlot mogelijk en zoveel mogelijk landbouwgrond aan te kopen - om vervolgens vanaf dag één te stoppen met kunstmest en chemische bestrijdingsmiddelen op onze nieuwe percelen. Zo komt het Nederlandse boerenland weer vol vogels, insecten en kleine zoogdieren.

Zandoogje en blinde bij op boekweitbloemen, perceel Udenhout.
Foto Peter van den Dries

Gewone hooiwagen en zevenstippelig lieveheersbeestje op blad,
perceel Swalmen. Foto's Els Jans

Open dag perceel Wassenaar. Foto Jan Peters

Artisjokbloem met bijen, perceel Wassenaar.
Foto Oswald Lagendijk

Dit zijn de speerpunten voor 2026 waarmee we dat willen bereiken.

Speerpunt: meer percelen

Ons speerpunt blijft percelen aankopen. Met een aankoopbudget van € 5 tot 6 miljoen, verwachten we in 2026 met de huidige prijzen tot ca. 45-60 hectare aan te kunnen kopen. De grootte van het budget is afhankelijk van de verkoop van het pand op ons perceel Wassenaar, dat naar verwachting € 1 miljoen kan opbrengen. We willen weer een kwart van de nieuwe percelen in de nabijheid van bestaande percelen aankopen. Tot slot: we sluiten 'stunt' aankopen niet uit als die grote kans bieden vaak de landelijke of regionale media te halen.

Speerpunt: meer biodiversiteit

We helpen de natuur op onze bestaande percelen door aanleg van o.a. (vogel)heggen, keverbanken, poelen en natuurvriendelijke oevers en inzaaien van kruidenrijk grasland. Dit is altijd maatwerk: de perceelteams maken zelf beheerplannen en voeren die uit, met steun van het landelijk team Biodiversiteit & Landbouw. We willen meer inzicht geven in de maatregelen die de biodiversiteit vergroten en in de monitoringresultaten van alle percelen.

Speerpunt: meer leden

Nieuwe leden aantrekken, bestaande behouden en bekender worden vraagt meer zichtbaarheid. Zoals voor elk goed doel geldt ook voor ons: publiciteit genereren is lastig en kost geld. We werken in de context van alles wat speelt in Nederland en daarin is het moeilijk publiciteit te krijgen die direct meer leden oplevert. Perceelaankopen en grotere media momenten leiden meestal tot een piek in ledengroei, en we gaan ons vooral richten op die zaken die het meest rendement opleveren.

Speerpunt: steun voor vrijwilligers

Met onze ca. 370 vrijwilligers in onze organisatie en perceelteams bouwen we verder aan een stevige organisatie die past bij onze vrijwilligerscultuur. Ook in 2026 blijven we letten op effectiviteit, continuïteit, kennisoverdracht en goede informatie over verantwoordelijkheden en processen. En we blijven veel ruimte bieden voor lokaal en persoonlijk initiatief.

Vrijwilligerswerk moet plezier en voldoening geven. Veel van onze vrijwilligers hebben de tijd van betaald werk achter zich. We kunnen niet zonder hun hulp en die van hun werkende, vaak jongere collega's die ons helpen. In 2026 blijven we op zoek naar vrijwilligers, waarbij we ook focussen op jongere vrijwilligers.

Speerpunt: meer ICT investering

Ook in 2026 krijgt ICT volop onze aandacht en is het een grotere budgetpost dan in 2025. We hebben het nodig voor een goed functionerende virtuele organisatie. Zo is onze ledenadministratie anders dan een reguliere ledenadministratie, bijvoorbeeld omdat de Belastingdienst de inleg van deelnemers ziet als een Box 3 bezit. Dat stelt strenge eisen aan beveiliging tegen hackers. Onze IT moet ook modern zijn, onderhoudsarm,

plezierig werkbaar en flexibel, en op den duur minder afhankelijk van Big Tech. Dat is nu nog niet het geval en we werken in 2026 aan verbetering van het totale IT landschap: we gaan Mijn Grond herbouwen, systemen automatisch koppelen, de security verbeteren, alle vrijwilligers een persoonlijk Land van Ons emailadres geven, en een verkenning starten naar een intranet.

Overig: informele ledenadviesraad en Bestuur

We gaan in 2026 door met onze informele ledenadviesraad, die zijn tweede jaar ingaat. Daarna onderzoeken we of we in de loop van 2027 tot een formele ledenraad willen komen. De huidige adviesraad geeft het Bestuur gevraagd en ongevraagd (niet-bindend) advies.

Eind 2026 loopt de formele Bestuurstermijn van zes van de acht Bestuursleden af. Zij zijn op 1 januari 2023 aangesteld voor een termijn van drie jaar. Ten behoeve van de continuïteit vertrekken twee Bestuursleden medio 2026 en twee Bestuursleden op 1 januari 2027. Vertrekkende Bestuursleden blijven nog een jaar adviseur.

Balans per jaareinde

Toelichting op de jaarrekening 2025

De wederom ruime financiële instroom van leden en donateurs van € 6.088.208 (2024 € 5.477.469) heeft de aankoop van percelen voor € 5.487.065 mogelijk gemaakt (2024 € 5.274.358). Op de balans is het bezit aan percelen gestegen tot € 30.822.749 (2024 € 25.415.112), gewaardeerd tegen de aankoopprijs inclusief bijkomende kosten.

De liquide middelen per jaareinde € 2.457.134 (2024 € 2.472.100) zijn relatief hoog per jaareinde vanwege de onzekere omvangrijke in- en uitstroom aan ledenkapitaal in december.

Op de balans staat onze deelname in De Boekweit Coöperatie UA voor € 50.000 (2024 € 0).

Het eigen vermogen van de coöperatie bestaat grotendeels uit de financiële inleg van de leden en is per jaareinde verder gestegen naar € 27.718.893 (2024 € 23.602.937). De terugbetalingen bedroegen € 770.784 (2024 € 1.685.470) aan uitstappende leden, aan leden die overleden zijn of aan leden die na twee jaar om een gedeeltelijke terugbetaling van hun inleg vroegen.

De Groene Kluis is onderdeel van eigen vermogen en groeide naar €2.334.500 (2024 €1.133.032), dit vermogen is opgebouwd uit donaties van leden, bedrijven en de Stichting Voorgrond. Uit de Groene Kluis vinden geen terugbetalingen plaats aan de inleggers.

Kortlopende schulden €783.653 (2024 €1022.344) subsidies ontvangen voor komend jaar van de Postcode loterij en voor perceel Oud Ade de komende 5 jaar. Onze coöperatie is met 94% (2024 93%) zeer solvabel.

Exploitatierkening 2025

Inkomsten uit lidmaatschappen zijn gestegen naar € 542.592 (2024 € 403.192) door het stijgend aantal leden en door de sinds 2024 hogere contributie.

De opbrengst percelen stijgen, meer percelen geven meer pachtinkomsten € 193.332 (2024 € 140.405) en door hogere subsidie inkomsten voor meerdere biodiversiteitsverbetering projecten € 306.361 (2024 € 120.272).

Het resultaat van Oogst van Ons is een negatieve bijdrage € 26.929 (2024 -€ 6.670), veroorzaakt door rationalisering van het aanbod en afboekingen op producten over de houdbaarheidsdatum.

De organisatiekosten zijn met name gestegen door hogere afschrijvingskosten € 182.555 (2024 € 139.377) en hogere automatiseringskosten € 95.456 (2024 € 19.144) mede door besluit om te stoppen met investeringen in MijnGrond. Deze software wordt naar verwachting vervangen in 2026. De marketing kosten voor vergroting naamsbekendheid en ledenwerving zijn in 2025 €441.393 lager dan 2024 € 538.656.

In 2025 is een voorziening gevormd voor schenkbelasting €65.089 verschuldigd boven de belastingvrije voet.

Het resultaat is een bescheiden winst € 17.824 (2024 -€ 6.488) in overeenstemming met onze financiële doelstelling.

Jaarrekening 2025

De volledige jaarrekening zoals samengesteld door de accountant vind u op de website van Land van Ons: [Jaarrekening 2025](#)

Balans in euro's

Activa	31-12-2025	31-12-2024	Passiva	31-12-2025	31-12-2024
Immateriële vaste activa	226.067	220.486	Eigen vermogen	31.914.792	26.579.544
Materiële vaste activa	30.856.777	25.459.137	Voorzieningen	65.089	
Financiële vaste activa	50.000		Langlopende schulden	460.616	376.000
Voorraden	122.917	135.767	Kortlopende schulden	1.444.881	1.604.012
Vorderingen	172.483	272.066			
Liquide middelen	2.457.134	2.472.100			
Totaal activa	33.885.378	28.559.556	Totaal passiva	33.885.378	28.559.556

Exploitatierkening in euro's

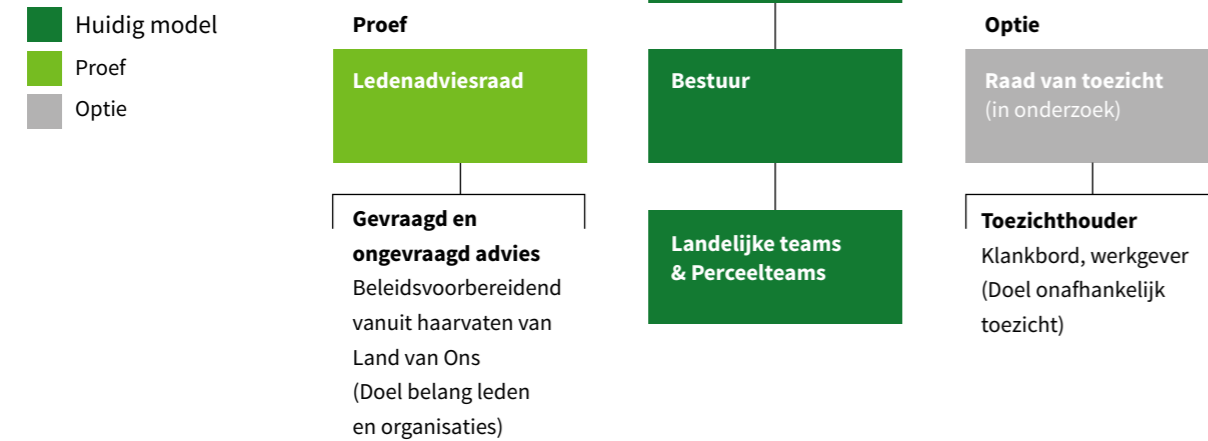
	2025	2024
Lidmaatschappen en donaties	637.538	490.852
Opbrengst exploitatie percelen	499.693	260.677
Subsidie	281.291	418.414
Verkopen Oogst van Ons	179.815	196.891
Overige opbrengsten	17.668	7.323
Baten	1.616.005	1.374.157
Lasten	1.137.021	721.058
Organisatiekosten	583.546	906.717
Exploitatie percelen	312.000	287.640
Verwerkings- en logistieke kosten Oogst van Ons	206.744	203.561
Som der exploitatiekosten	1.584.465	1.397.918
Exploitatieresultaat	31.540	-23.761
Financiële baten en lasten	- 2.156	8.372
Belastingen	- 11.560	8.901
Resultaat	17.824	- 6.488

Onze organisatie meer in detail

Bestuursmodel van de coöperatie

Coöperatie

30.000+ leden
350+ vrijwilligers
(landelijk, perceel en ad hoc)

Organogram Landelijke Teams

Graag vertellen we in deze bijlage wat elk landelijk team binnen de Land van Ons organisatie doet en wat zij in 2025 specifiek deden om de organisatie verder te helpen.

Team Selectie & Aankoop (S&A)

Hoe kopen we grond aan?

In 2025 kregen we 230 tips over te koop staande landbouwgrond, waarvan het team er vijftig selecteerde voor verkennend onderzoek.

Bij positief resultaat daarvan besluit het team een aankooptraject met uitgebreider onderzoek te starten. In 2025 waren er 21 trajecten.

Team Ruimtelijke Analyse

De groep Ruimtelijke Analyse van S&A rapporteert over historie, grondgebruik, bodemgesteldheid, waterhuishouding etc. van het aangeboden perceel. Team Biodiversiteit & Landbouw adviseert over de kansen voor herstel van biodiversiteit en landschap. Beide teams hebben professionele kennis van en ervaring in resp. biologische landbouw, biodiversiteit, grondaankoop, relevante juridische wetten en regelingen, rentmeesterschap en projectleiding, planologie, watermanagement, (natuur)historie en gebiedsontwikkeling.

Zakelijk Beheer en team S&A

Is er al een potentiële pachter in beeld voor een perceel, dan voeren team Zakelijk Beheer en team S&A een selectiegesprek.

Team S&A

Als alle seinen op groen staan legt team S&A de potentiële aankoop voor aan Bestuur en penningmeester.

Team bestuur

Het Bestuur moet dan een voornemen tot aankoop goedkeuren. Bij 'ja' krijgen alle coöperatiedeelnemers dat het voornemen voorgelegd. Tot nu toe stemden de leden altijd in met het Bestuur.

In 2025 leidde 25% van de aankooptrajecten tot koop. Een hele mooie score. De ervaren aankopers in S&A halen dat in hun eigen werk vaak niet...

Team Biodiversiteit & Landbouw

Dit team bestaat uit twee groepen: Kennis & Monitoring en Beheer. Beide zijn altijd betrokken bij beoordeling van en discussie over de aan te kopen percelen.

Team Kennis & Monitoring

Beoordeelt potentiële percelen op biodiversiteit kansen en welke interventies en investeringen nodig zijn voor herstel. De groep analyseert ook de monitoring op de percelen. En de groep ontwikkelt kennisdocumenten op basis van vragen die leven binnen de organisatie.

Team Beheer

Maakt samen met de perceelteams monitoring- en beheerplannen. Dat waren er vier in 2025. Verder houdt zij een vinger aan de pols van het beheer op de percelen.

Team Zakelijk Beheer

Team Zakelijk Beheer

De groep gaat over de 29 pachtcontacten van Land van Ons. Het beheert ook gebouwen, lopende zaken omtrent sloten, etc.

Team Kapitaal & Legaten

De groep ontwikkelt en begeleidt het proces voor (niet-) deelnemers die aan Land van Ons een legaat willen nalaten.

Team ICT & Data

Dit team bestaat uit vijf groepen:

Team Mijn Grond

Beheert onze ledenadministratiesysteem met meer dan 31.000 deelnemers; dit jaar schreven ze zo'n zeven-duizend nieuwe deelnemers in.

Team ICT-beheer

Is onze helpdesk voor de gebruikers van onze IT-systemen. Sinds eind 2025 werken ze samen met externe partner Goodzo, die ons in natura helpt bij systeembeheer.

Team ICT staf

Biedt ondersteuning in de IT-projecten van Land van Ons.

Team Data & Analyse

Analyseert data uit onze systemen, beantwoordt interne vragen die veel data vergen en bouwt aan het interne dashboard dat groei van leden en kapitaal laat zien. Ook onderzoeken ze hoe onze aankopen en marketing uitpakken op onze leden- en kapitaalgroei.

CRM

Nam in 2025 een CRM systeem in gebruik voor de vrijwilligersadministratie, versturing van onze mailingen en 'Ons kent Ons', ons smoelenboek.

Team Marketing & Communicatie:

Alle groepen richten zich op werven van nieuwe deelnemers en kapitaal en op behoud van bestaande deelnemers. In het team zit ook Perceelcommunicatie, dat de perceelteams met hun communicatie helpt.

Marketing en Communicatie

De groepen Marketing en Communicatie ontwikkelen, beheren en maken content voor de kanalen van Land van Ons: sociale media, de website, het online magazine Landscoop. Ze zijn ook verantwoordelijk voor persvoorlichting, adverteren en de land van Ons campagnes, zoals de eindejaarscampagne. In 2025 werkte het team aan de Jubileum activiteiten. Ook richtte het team zich op bouwen en versterken van relaties met vakjournalisten.

De groep Bedrijven

Werkt aan het leggen van relaties met (non)profit organisaties voor donaties. Zij kunnen 'supporter', 'vriend', of 'partner' worden.

De groep evenementen

Zorgt voor aanwezigheid van Land van Ons op markten en beurzen en werkte in 2025 aan het Jubileum filmfestival en het Grondbeleid symposium.

Het team helpt de Land van Ons IT systemen waarmee (potentiële) deelnemers van doen hebben, gebruiksvriendelijker te maken.

Interne Organisatie

Team HR

Zette in 2025 64 vacatures uit en hielp onze mensen onboarden.

Team Governance

Interviewde uit 120 kandidaten 25 mensen voor de 14 plekken in de ledenadviesraad, en begeleidde zes sessies daarvan.

Team Processen

Maakte een overzicht van al onze unieke werkprocessen en omschreef die van Selectie & Aankoop en Zakelijk Beheer in detail.

Team Juristen

Beantwoordt vragen uit de organisatie. Dat zijn er 25 geweest sinds haar oprichting midden 2024.

Financiën

Team Boekhouding & Rapportage

Maakt maand-, kwartaal- en jaarrapportages, en doet de boekingen. Dat waren er 1.000 in 2025.

Team Ledenadministratie

Regelt de financiële transacties van 32.000 leden.

De Secretaris & Officemanager beantwoordden in 2025 bijna 450 telefoontjes in het Land van Ons spreekuur, behandelden ruim 1450 mails aan het Bestuur en 1100 mails uit de info mailbox. Zij organiseerden drie Algemene Vergaderingen en twintig Bestuursvergaderingen.

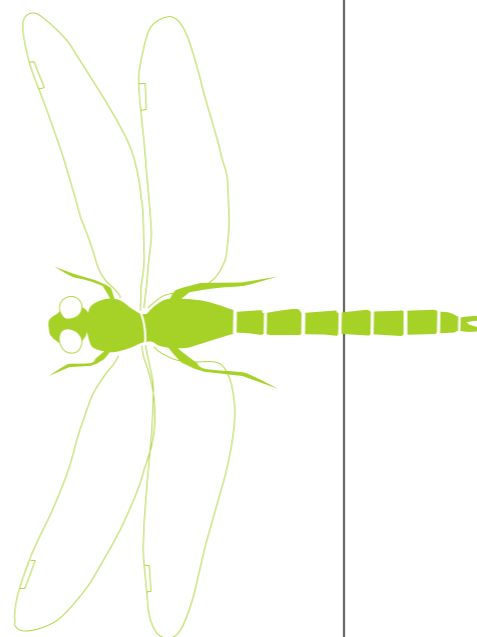

Foto achterzijde: Akker met huttentut, randen met klaver en pas aangeplante jonge bomen. Perceel Millingen.
Fotograaf OJ Oosterhout

Land van Ons

Land van Ons coöperatie ua

Postadres: Box A5290

Keurenplein 41

1069 CD Amsterdam

www.landvanons.nl

